

זמני שבת

המרכז לישראלים

Jewish Outreach center

בראשות הרב משה גרשון שטיינמץ (MG) שליט"א

סימן למהיגות שמזיזה ולא מזזפת כבוד

מפי הרב MG שליט"א

לאחר מחלוקת קורח ועדתו, היה אפשר לחשוב שהכול כבר ברור. קורח טען טענות גדולות, אסף סביבו אנשים חשובים, ערער על הנהגת משה ואהרן, והקב"ה הראה בצורה גלויה ונוראה שהמחלוקת הזו אינה לשם שמים. ובכל זאת, מיד לאחר מכן התורה מספרת על סימן נוסף: הקב"ה מצווה את משה לקחת מטה מכל שבט, לכתוב על כל מטה את שם הנשיא, ועל מטה לוי לכתוב את שם אהרן. המטות מונחים לפני ה', ולמחרת מתגלה דבר פלא: "ויצא פרח ויצץ ציץ ויגמל שקדים".

וצריך להבין: מדוע היה צורך בעוד בירור? הרי כבר ראו כולם מה קרה לקורח ולעדתו. אם המטרה הייתה להראות מי צודק ומי טועה, לכאורה הדבר כבר התברר. אלא שהתורה רוצה ללמד אותנו שלא די לדעת מהי מחלוקת פסולה. צריך לדעת גם איך נראית הנהגה אמיתית. לא רק מה לא — אלא מה כן. הסימן שנבחר אינו אש, אינו רעש, אינו כוח שמכניע את כולם. הסימן הוא מטה

יבש שמתחיל לפרוח. מטה הוא ענף שכבר נחתך מן העץ. אין לו שורשים, אין לו יניקה מן האדמה, אין בו לכאורה אפשרות טבעית של חיים. ודווקא שם מופיעה פריחה. זהו סימן עמוק: שליחות שבאה מאת ה' אינה נמדדת בכמה האדם מצליח להרשים, לנצח או להשתלט, אלא בשאלה האם הוא מצמיח חיים סביבו. קורח דיבר בלשון גבוהה: "כִּי כָל הָעֵדָה כָּלם קֹדְשִׁים". אלו מילים יפות. מי לא רוצה קדושה? מי לא רוצה שכל ישראל יהיו חשובים? אבל המבחן של דיבור אינו רק איך הוא נשמע, אלא מה הוא מוליד. הדיבור של קורח הוליד פירוד, חשד, מרידות, התקוממות וכאב. אהרן הכהן, לעומתו, כמעט אינו מדבר בפרשה. הוא אינו יוצא להגן על כבודו, אינו מחריף את הוויכוח, אינו מחפש לנצח את קורח בדברים. והוא — דווקא הוא — זוכה שהמטה שלו פורח. חז"ל אומרים על אהרן הכהן בפרקי אבות: "אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה".

שלום אמיתי אינו נולד מעצמו. צריך לרדוף אחריו, להתאמץ עליו, לוותר לפעמים על מילה, להמתין לרגע נכון, לדעת לקרב אדם בלי לשבור אותו. אהרן לא קירב אנשים בכוח, אלא באהבה. לא מתוך חולשה, אלא מתוך כוח שמונהג על ידי ענווה.

זהו שייך מאוד לחיי האדם. לכל אחד יש ביד "מטה": מילה, מבט, החלטה, תפקיד, השפעה. אדם יכול להשתמש בכוח שלו כדי להוכיח שהוא צודק, אבל להשאיר אחריו לב פגוע. והוא יכול לומר דבר אמיתי בדרך שמכבדת, מרימה ומקרבת בבית, הורה יכול להעיר לילד בצורה שמייבשת אותו, ויכול לומר אותו דבר עצמו בצורה שמצמיחה. בן זוג יכול לבקש דבר נכון בטון שיוצר ריחוק, ויכול לבקש מתוך כבוד שמביא קרבה.

גם בעבודת ה' האישית יש כאן חיזוק גדול. לפעמים אדם מרגיש כמו מטה יבש. התפילה יבשה, הלימוד לא מאיר, המידות לא משתנות כפי שהיה רוצה. באה התורה ואומרת: גם מטה יבש יכול לפרוח כשהוא מונח לפני ה'. אל תתייאש מעצמך, אבל גם אל תחכה שהכול יקרה לבד. הנח את המטה שלך באוהל מועד — הבא את הכוחות שלך אל הקדושה. פתח סידור, קבע זמן תורה, עשה חסד, בקש סליחה, התחל מחדש.

זהו האיזון הנכון: אחריות בלי גאוה, ביטחון בה' בלי פסיביות. אהרן לא ייצר את הפרחים בעצמו, אבל המטה שלו הונח לפני ה'. כך גם אנחנו צריכים לפעול, להשתדל, לבנות ולעשות טוב, אך לזכור שהברכה והפריחה אינן שלנו בלבד. הכוח לפעול, הסבלנות להמשיך, והפירות הטובים — הכול מתנה מאת ה' יתברך. לכן נשמר מטה אהרן "למשמרת". הוא מזכיר לדורות לבדוק לא רק מה אנחנו אומרים, אלא מה יוצא מאיתנו. האם הדיבור שלנו מרבה שלום או אש? האם הכוח שבידינו מצמיח או מייבש? יהי רצון שנזכה ללכת בדרכו של אהרן הכהן, להשתמש בכוחות שנתן לנו ה' בענווה ובאחריות, ולהיות אנשים שהנוכחות, הדיבור והמעשים שלהם מצמיחים חיים, שלום וברכה.

לוח מודעות

איחולים

קידוש

ידידנו איליה לעילוי נשמת
אמציה בן אליהו וגינעית
גלינה בת תמרה ויטשכר

הכרת הטוב: לראות את מה שברצא במוס

יש מידה אחת שיכולה לשנות את כל צורת החיים של האדם, והיא הכרת הטוב. לא מדובר רק באמירת "תודה" מנומסת. הכרת הטוב היא דרך לראות את העולם. אדם יכול לחיות מוקף בטובות, ועדיין להרגיש שרק חסר לו. ואדם אחר יכול לעבור יום פשוט, אפילו עמוס, ולגלות בתוכו נקודות של ברכה.

חז"ל תיקנו לנו לפתוח את הבוקר במילים: "מודה אני לפניך". לפני בקשות, לפני תכנונים, לפני דאגות — תודה. האדם פוקח עיניים ואומר: עצם זה שקמתי, עצם זה שיש בי נשמה, עצם זה שניתנה לי עוד הזדמנות לעבוד את ה' — זה אינו מובן מאליו. היום עוד לא התחיל, וכבר יש על מה להודות. הכרת הטוב אינה אומרת שאין קשיים. התורה אינה מבקשת מאדם להתעלם ממה שכואב. יש דאגות אמיתיות, יש ניסיונות, יש חסרונות, יש דברים שצריך לתקן. אבל יש הבדל בין אדם שרואה רק את החסר לבין אדם שרואה את החסר בתוך תמונה רחבה יותר. מי שמכיר טובה אינו נעשה עיוור. הוא נעשה ישר. הוא אינו מוחק את הקושי, אבל גם אינו מוחק את החסר. בברכת המזון אנו אומרים: "על שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה טובה ורחבה... ועל בריתך שחתמת בבשרנו ועל תורתך שלימדתנו". האדם אכל לחם, ובמקום להישאר רק בתחושת השובע הגופני, הוא מתבונן בכל המעגלים שמאחורי הלחם: ארץ, תורה, ברית, חיים, חסד. ברכה מלמדת את האדם לא לקחת את העולם כמובן מאליו.

כמה פעמים ביום אדם נהנה מדברים שאינו עוצר לחשוב עליהם: מים בכוס, אור בבית, בגד נקי, אוכל פשוט, ילד שמחייך, בן זוג או חבר שאכפת לו, סידור שנמצא ביד, שבת שבאה בכל שבוע, אפשרות לומר תהילים, אפשרות להתחיל מחדש. כל אלו יכולים להפוך לשגרה שקופה. הכרת הטוב מחזירה להם צבע.

החפץ חיים היה מדבר רבות על כך שאדם צריך לראות את חסדי ה' גם בדברים הקטנים. לפעמים אדם מחכה לישועה גדולה כדי לומר תודה, אבל החיים עצמם מלאים חסדים קטנים. מי שמתרגל להודות רק על דברים נדירים, מפסיד את רוב הברכות שהקב"ה שולח אליו בכל יום. ויש עוד צד חשוב: הכרת הטוב כלפי בני אדם. אדם שמתרגל לומר תודה לה', נעשה רגיש יותר להודות גם לשליחים של ה'. הורים, בני זוג, ילדים, מורים, עובדים, שכנים, מתנדבים, חברים — הרבה אנשים עושים למעננו דברים קטנים. לא תמיד הם מבקשים הכרה, אבל כל אדם צריך להרגיש שלא מתייחסים לטוב שלו כמובן מאליו.

כמה מילה אחת של תודה יכולה לרומם בית. ילד שסידר משהו קטן ושומע "ראיתי, תודה רבה"; אישה שטרחת לשבת ושומעת הערכה אמיתית; בעל שדאג לדבר טכני ושומע שלא התעלמו; אדם שנער בשקט ושומע "ישר כוח". אלו לא מילים חיצוניות. הן בונות אווירה. הן מלמדות את הלב לראות טוב.

לפעמים אדם חושש שאם יודה יותר מדי, השני "יתרגל" או יחשוב שאין צורך להשתפר. זו טעות. הכרת הטוב אינה סותרת תיקון. אפשר להודות וגם לבקש. אפשר להעריך וגם לשוחח על מה שצריך להשתנות. אבל כאשר אדם מרגיש שרואים את הטוב שבו, הרבה יותר קל לו לקבל גם הערה. לעומת זאת, כשאדם מרגיש שרואים רק מה חסר, הלב נסגר.

הכרת הטוב היא גם תרופה לגאווה. מי שמודה באמת מבין שהוא אינו עומד לבד. כמה דברים בחיי אינם פרי כוחו בלבד: הבריאות, המשפחה, החכמה, הפרנסה, האנשים שפגש, התורה שלמד, ההזדמנויות שקיבל. בוודאי שהאדם צריך להשתדל ולעבוד.

התורה אינה רוצה פסיביות. אבל בתוך ההשתדלות הוא צריך לזכור: הכוח להשתדל, הסבלנות להמשיך, והברכה במעשה ידיו — כולם מאת ה' יתברך. יש אנשים שמחכים שהחיים יהיו מושלמים כדי להודות. אבל אם נחכה לשלמות, ההודאה תידחה תמיד. הכרת הטוב מתחילה דווקא בתוך החיים הרגילים: לומר תודה על מה שיש עכשיו, גם כשיש עוד מה לבקש. יהודי אומר "מודים אנחנו לך" לא מפני שאין לו בקשות, אלא מפני שהוא יודע שהבקשות שלו עומדות בתוך ים של חסד. אפשר לקחת קבלה קטנה: לבחור בכל יום שלושה דברים לומר עליהם תודה. אחד לה' יתברך, אחד לאדם קרוב, ואחד על דבר פשוט שבדרך כלל לא שמים לב אליו. לא צריך לעשות מזה עניין גדול. רק לעצור רגע ולתת לטוב מקום.

כאשר אדם חי כך, הוא אינו נעשה קטן. להיפך, הוא נעשה רחב יותר. הלב מתרכך, הדיבור משתנה, הבית מתמלא יותר נחת, והעין מתרגלת לראות את הברכה שכבר מונחת בידיים. יהי רצון שנזכה לחיות מתוך הודאה פשוטה, מתוך עין טובה ומתוך לב שמכיר שכל חסד קטן הוא קריאה עדינה להתקרב עוד אל ה'.

בקרוב

West Coast ROAD TRIP
CAMP OFEK · HTC
9 EPIC DAYS. ENDLESS MEMORIES.
ONE UNFORGETTABLE ROAD TRIP!

WE'RE GOING TO
PHOENIX ♥ GRAND CANYON ♥ LAS VEGAS ♥ LOS ANGELES

phoenix ♥ grand canyon ♥ las vegas ♥ hollywood sign ☆

THE ULTIMATE WEST COAST ROAD TRIP EXPERIENCE!

HORSEBACK RIDING, WATER SPORTS, ROCK WATER SLIDE, NATURAL POOL OF WATER, CAMPING, BONFIRE NIGHTS, LUXURY DINNERS, WATER PARK FUN, TUBING, KAYAKING, THE GROVE SHOPPING, BOWLING & ARCADES, VEGAS STRIP, MINI WORLD, WAX MUSEUM, ICONIC SPOTS

SIGN UP
438-467-5387 SHANY STEIMETZ
437-388-4117 SARA GOLDSTEIN

Pre-K to Grade 3
Join us
Open House
THURSDAY, JUNE 18
7:30 PM

Zucker is a national network of schools combining the academic excellence of leading private schools with the richness of Jewish identity and the warmth of a loving community.

Meet the Head of School
Expert-led instruction that reveals what children can truly achieve.

Engaged minds. Enduring values.

ZUCKER JEWISH ACADEMY TORONTO

בס"ד

המרכז לישראלים
Jewish Outreach Center
טורונטו

הפרשת חלה
הילולת הצדיק
הרבי מלובביץ'

יום רביעי, 17 ביוני, בשעה 20:00

הרשמה חובה

לפרטים והרשמה
מיטל אלגאי
647-985-8255

דמי השתתפות 20\$

Promenade village 7700 Bathurst unit 1

בהנחיית שרית מסורי

הפרשת חלה
ברכות, תפילה והתחדשות רוחנית

הילולת הצדיק
סיפורו של הרבי ומורשתו המעוררת השראה

קהילה וחיבור
נשים, תפילה ואחדות לב

סיפור
וסיאלה

המעטפה שלא נפתחה

בבית דפוס קטן במרכז העיר עבד אדם בשם אליהו. הוא לא היה בעל העסק, לא מנהל גדול, ולא אדם שהרבה לדבר. תפקידו היה לעבור על הזמנות לפני הדפסה, לבדוק שאין טעויות, לסדר את הקבצים, ולוודא שהכול יוצא נקי ומדויק. אנשים כמעט לא שמו לב אליו, אבל מי שעבד איתו ידע שאפשר לסמוך עליו. ביום חמישי אחד, סמוך לסגירה, נכנס לקוח קבוע וביקש להדפיס חוברות לאירוע משפחתי שהיה אמור להתקיים במוצאי שבת. הוא היה לחוץ, דיבר מהר, והניח על השולחן דיסק און קיי ומעטפה עם תשלום. "אני יודע שזה ברגע האחרון," אמר, "אבל זה חשוב לי מאוד. בבקשה תעשו מה שאפשר."

בעל הדפוס הסכים, ואליהו נשאר עוד שעה אחרי הזמן כדי להכין את הקובץ. הוא בדק את העמודים, תיקן שוליים, סידר כותרות, ושלח להדפסה. כשהכול היה מוכן, הכניס את החוברות לשקית מסודרת והניח אותה ליד הדלת, כדי שהלקוח יאסוף בבוקר. לפני שיצא, הבחין אליהו במעטפה שהלקוח השאיר. היא הייתה סגורה, ועליה כתוב שם העסק. הוא לקח אותה כדי להכניס לקופה, אך הרגיש שהיא עבה מדי. כשבעל הדפוס פתח אותה, התברר שבתוכה יש סכום גדול בהרבה מן המחיר שסוכם. כנראה הלקוח התבלבל בין מעטפות, או הכניס בטעות כסף שנועד למטרה אחרת. בעל הדפוס היה עייף. "נחזיר לו מחר," אמר. "שים את זה במגירה." אליהו הניח את המעטפה במגירה, אבל לא היה רגוע. הוא ידע שמחר בבוקר המקום יהיה עמוס. אנשים נכנסים ויוצאים, הזמנות נאספות, טלפונים מצלצלים. מעטפה יכולה לזוז, להישכח, להיעלם. הוא ביקש רשות להתקשר ללקוח מיד.

"עכשיו?" שאל בעל הדפוס. "מאוחר. נחכה למחר." אליהו לא התווכח. אבל לפני שיצא, כתב פתק גדול והדביק אותו על המגירה: "לא לפתוח ולא להשתמש — כסף של לקוח, להחזיר מיד." אחר כך שלח ללקוח הודעה קצרה: "נראה שנשאר אצלנו סכום גבוה יותר מהנדרש. אל תדאג, המעטפה שמורה. בבוקר נחזיר לך."

כמה דקות אחר כך התקשר הלקוח. קולו רעד. התברר שהכסף היה מיועד לתשלום דחוף עבור התחייבות משפחתית. הוא חיפש אותו בביתו בלחץ גדול, וכבר התחיל לחשוב שאיבד אותו בדרך. כשקיבל את ההודעה, הוא נשם לרווחה.

למחרת הגיע הלקוח מוקדם. הוא לקח את החוברות, קיבל בחזרה את הכסף, והודה שוב ושוב. בעל הדפוס אמר לו: "תודה לאליהו. הוא שם לב."

הלקוח הסתכל על אליהו ואמר: "אתה לא מבין מה עשית בשבילי. לא רק שהחזרת כסף. החזרת לי את הלילה." אליהו חיך במבוכה. "ברוך ה' שראינו בזמן," אמר.

אחרי שהלקוח יצא, אחד העובדים הצעירים אמר לאליהו: "האמת, אף אחד לא היה יודע. המעטפה הייתה סגורה. הוא היה חושב שאיבד בדרך."

אליהו הביט בו בשקט. "נכון," אמר. "אף אחד לא היה יודע. חוץ ממי שצריך לדעת." העובד שתק.

באותו יום, בשעת הצהריים, נכנסה אישה מבוגרת עם כמה דפים להדפסה. היא התקשתה להסביר בדיוק מה היא צריכה. העובד הצעיר, שהיה בדרך כלל חסר סבלנות, עמד לומר לה שתחזור עם מישהו שמבין. אבל משהו מן המשפט של אליהו נשאר אצלו. "חוץ ממי שצריך לדעת." הוא עצר, נשם, וישב איתה בסבלנות. העבודה הייתה קטנה ולא רווחית, אבל עבורה היא הייתה חשובה. בערב, כשנעלו את הדפוס, אמר העובד הצעיר: "מעניין. בבוקר דיברנו על מעטפה, ובסוף זה השפיע על איך דיברתי עם מישהי אחרת."

אליהו ענה: "יושר הוא לא רק מה עושים עם כסף. זה מה קורה לאדם כשהוא זוכר שיש דין ויש דיין. כשאדם חי כך, גם הדיבור שלו משתנה."

הסיפור עבר בין העובדים, לא כסיפור גדול, אלא כדבר פשוט שאירע ביום עבודה רגיל. לא היו בו נאומים, לא דרמה, לא נס. רק מעטפה סגורה, אדם עייף, רגע של בחירה, ופתק אחד על מגירה. אבל לפעמים דווקא ברגעים כאלה מתגלה מי האדם. כאשר כולם רואים, קל יותר לעשות את הדבר הנכון. כאשר אף אחד לא רואה, האדם עומד מול עצמו ומול בוראו. שם נמדדת יראת שמים פשוטה. לא פחד שמכווץ את האדם, אלא מודעות עדינה: הכסף אינו שלי, האמון אינו הפקר, והכוח לבחור נכון ניתן לי מאת ה' כדי להשתמש בו ביושר.

אחרי כמה שבועות, בעל הדפוס ביקש מאליהו להכין נוהל חדש: כל תשלום עודף, כל חפץ שנשכח, כל טעות לטובת העסק — נרשמים מיד ומוחזרים לבעליהם. "זה לא רק בשביל הלקוחות," אמר בעל הדפוס. "זה בשבילנו. מקום עבודה צריך נשמה."

אליהו לא אהב מחמאות, אבל הוא שמח. לא מפני שהוא קיבל כבוד, אלא מפני שמעשה קטן הפך להרגל טוב. הוא ידע שאדם אינו בונה את עצמו ביום אחד. כל פעם שהוא שומר על נקיות, כל פעם שהוא לא מנצל טעות של אחר, כל פעם שהוא מחזיר מה שאינו שלו — הוא מחזק בתוכו דרך ישרה.

שאלה:

כשאנחנו עומדים מול אפשרות שאף אחד לא יראה ולא ידע, האם אנחנו מצליחים לבחור ביושר מפני שהי' רואה ומפני שאנחנו רוצים להיות אנשים נקיים באמת?

הידעת?!

יום ראשון
שיעור בפרשת
השבוע

מנחה - 7:45
ערבית - 8:15

שיעור מפי
8:30 - הרב קוביבי-
שיעור מרתק בפרשת השבוע

לגברים בלבד
כיבוד קל יוגש

השיעור להצלחת
שיינדל בת טובה
לזיווג הגון במהרה

מרכז לישראלים
PROMENADE VILLAGE
תבואו בהמוניכם!
יחד. לימוד. קהילה.

המרכז לישראלים
Jewish Outreach center
טורונטו

מאין את כל הישראלים!
ברוכים הבאים
לאחיין ארי
שבא לשבות יחדיו
עם הקהילה הקדושה!

7:00 מנחה וקבלת שבת
8:42 הדלקת נרות
9:15 שחרית
קידוש אחרי מוסף
תורמת שאול אפיק
לעילוי נשמת אביו
8:00 שיעור פרקי אבות
8:30 מנחה
9:56 מוצאי שבת

קהילה - חברה
בית - תמיכה

יחד,
אנשים
קבוצות
קטגוריות

שבת שלום
ואהבה!

מרכז לישראלים בטורונטו
הבית של כל ישראלי בעיר

המרכז לישראלים
Jewish Outreach center
טורונטו

תפילת שחרית
יום ראשון
9:00 בבוקר

ברוב עם
הדרת מלך

נשמח לראות
את כל הגברים
מביננו!

לאחר התפילה חתקיים
ארוחת בוקר
עשירה ומכובדת

כל מי שיגיע מובטח לו
שיזכה לקיים מצווה גדולה,
ולקיים את דברי חז"ל:
"אוכל פירותיהם
בעולם הזה,
והקרן קיימת לו
לעולם הבא."

מצפה לראות אתכם!
הרב MG

תפילה בעיני
מעלה את
העולם
הזה

כולל זכרון אברהם
לקיילי נשמת
ר' אברהם בן ר' יצחק ישראל
(בזמן) שסיימנו ד"ר

ממשיכים שוב בכולל !!
בדרך לסיים את פרק
"אלו מציאות"

בואו בהמוניכם!

כל המצטרף לכולל
יקבל מלגה של
300\$
לחודש

מנחה וערבית - 7:45
תחילת הכולל - 8:15

אני מזמין את כולם להצטרף
אין דבר גדול מדף גמרא!

בברכה,
הרב ראובן
ראש הכולל

המרכז לישראלים
טורונטו

חסדי אברהם

הזמנה מיוחדת לנשות טורונטו
יום שלישי | 7:00 בערב

שיעור לנשים בעייני השעה
מפי הרב MG

ערב של חיזוק, השראה ותוכן מעשיר
באווירה נעימה, חמה ומכובדת

כל הנשים מוזמנות
מחכה לכולן
מיטל ג'קלין קבסה

במרכז לישראלים
PROMENADE VILLAGE
כיבוד קל יוגש

רגע אחד לכל החיים

הרב MG עושה את זה WOW

קשר אישי

הדרכת חתן
לפני החתונה

חופה מרגשת
ושמוחה

לפרטים

הרב MG

647-5889967

Rabbimg@israelicenter.org

רבי אריה מלמד שהמדה האמיתית נבחנת קודם כול בקרובים ביותר. אם אדם יודע להשתתף בכאב של אדם רחוק, ודאי שעליו להשתדל לשאת בלב גם את עייפותו, דאגתו וכאבו של מי שחי לצידו. כמה שלום יכול להיכנס לבית ממשפט אחד כזה: “כואב לנו.” לא תמיד צריך פתרונות גדולים. לפעמים אדם שסובל אינו מבקש שמישהו יפתור לו מיד את הכול. הוא צריך לדעת שהוא לא לבד. אישה עייפה, בעל לחוץ, ילד שנפגע, הורה מבוגר שמתקשה — כל אחד מהם זקוק לפעמים פחות להרצאה ויותר לנוכחות. להיות עם השני, להקשיב, לומר במעשים: אני כאן איתך.

המדה הזו אינה חולשה. להיפך, היא דורשת כוח גדול. קל יותר להישאר מרוחק. קל יותר לומר: “זו הבעיה שלו”, “זה האופי שלה”, “שיטת דרו”. קשה יותר לפתוח את הלב בלי לאבד את שיקול הדעת. קשה יותר להרגיש, לשאת, ולעזור מתוך סבלנות. אבל זהו כוח שה' נותן לאדם כדי לעשות בו טוב.

במסכת אבות נאמר: “יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך”. לא כתוב רק שלא לפגוע בכבודו. כתוב שיהיה חביב עליך. כלומר, שתהיה לאדם הרגשה פנימית שכבודו של השני חשוב באמת. אצל רבי אריה ראו זאת לא רק בכבוד, אלא גם בכאב. כאב הזולת היה חשוב לו, משום שהאדם עצמו היה חשוב לו.

הנהגה כזו יכולה לשנות הרבה מאוד מערכות יחסים. במקום לשאול מיד מי אשם, אפשר לשאול קודם: מה האדם שמולי מרגיש עכשיו? במקום למהר לתת עצה, אפשר להקשיב. במקום להקטין כאב של ילד ולומר “זה שום דבר”, אפשר לומר: “אני מבין שזה כאב לך.” אין זה אומר שמוותרים על חינוך, על גבולות או על אמת. זה אומר שהאמת נאמרת מתוך לב שרואה את האדם.

גם בעבודת ה' יש כאן יסוד עמוק. האדם עלול לחשוב שהקב"ה רוצה ממנו רק מעשים חיצוניים: שיעשה, שיקיים, שידקדק. ודאי שהמעשה חשוב. אבל התורה רוצה גם לב מתוקן. “רחמנא ליבא בעי” — הקב"ה רוצה את הלב. לא לב רגשני בלבד, אלא לב שמוביל למעשים טובים, לאחריות, ליושר ולחסד.

רבי אריה לוי לא היה צריך לומר דרשה ארוכה כדי ללמד זאת. הוא אמר שלוש מילים: “כואבת לנו.” שלוש מילים שיכולות ללוות אדם שנים רבות. כאשר מישהו בבית מתקשה — כואב לנו. כאשר יהודי אחר נשבר — נוגע לנו. כאשר אדם זקוק לעזרה — האחריות אינה כולה שלו בלבד. אין הכוונה לקחת בעלות על חיו של השני, אלא להרגיש שכולנו עומדים לפני ה', וכל אחד יכול להיות שליח להקל מעט על כאבו של חברו.

יהי רצון שנוכח ללמוד מדרכו של רבי אריה לוי: לראות אדם, להקשיב באמת, לשאת בעדינות כאב של אחר, ולעשות חסד מתוך ענווה. לא לייחס לעצמנו כוח מיוחד, אלא לזכור שהיכולת להרגיש, לעזור, לחזק וללוות — היא מתנה מאת ה' יתברך, ועלינו להשתמש בה באהבה ובאחריות.

רבי אריה לוי צ"ל, שנודע בכינויו “רב האסירים”, היה מן הדמויות המאירות בירושלים של הדורות האחרונים. שמו נקשר בחסד, בענווה, בהארת פנים וביכולת נדירה להרגיש את כאבו של אדם אחר. הוא לא היה גדול רק במה שידע לומר, אלא בעיקר בדרך שבה ידע להיות עם הזולת. אדם שפגש אותו הרגיש שהוא אינו עומד מול רב רחוק, אלא מול לב יהודי שמקשיב באמת.

יש סיפורים רבים על ביקוריו אצל אסירים, על דאגתו לחולים ועל יחסו לאנשים שבורים. אבל אחד הסיפורים המפורסמים עליו אינו מתרחש בבית סוהר או במקום ציבורי, אלא בחדר רופא פשוט. דווקא שם מתגלה עומק גדול בעבודת המידות. מסופר שפעם הלך רבי אריה עם רעייתו לרופא. כאשר נכנסו, פנה אל הרופא ואמר: “דוקטור, הרגל של אשתי כואבת לנו.” לא אמר “כואבת לה”, אלא “כואבת לנו”.

המשפט הזה נעשה ידוע, מפני שבתוכו מקופלת תפיסת חיים שלמה. אין כאן מליצה בלבד. אדם יכול ללוות את אשתו לרופא, לשבת לידה, לשלם, לעזור — וכל זה חשוב מאוד. אבל רבי אריה גילה שהכאב שלה אינו נשאר רק שלה. אם הם חיים יחד, אם הם נושאים יחד את החיים, אז כאבה נוגע גם בו. לא מתוך דרמה, לא מתוך הצגה, אלא מתוך אמת פנימית של שותפות.

זו נקודה עדינה מאוד. פעמים רבות אדם רואה כאב של אדם אחר, אפילו קרוב מאוד, אבל נשאר מבחוץ. הוא מבין בשכל, אבל לא תמיד נכנס אל הלב. הוא יכול לומר: “אני מצטער בשבילך”, ועדיין להמשיך הלאה. אצל רבי אריה הייתה מידה אחרת: הוא לא רק ידע שיש לשני כאב; הוא פינה בתוך עצמו מקום לכאב הזה.

ובכל זאת, צריך להיזהר להבין נכון. אין הכוונה שאדם צריך להישבר מכל כאב של הזולת עד שלא יוכל לתפקד. התורה רוצה אדם חי, פועל, אחראי. אבל היא רוצה שהפעולה תהיה מתוך לב. כאשר אדם עוזר בלי להרגיש, העזרה יכולה להיות טכנית. כאשר אדם מרגיש אבל אינו פועל, הרגש נשאר באוויר. הדרך השלמה היא לחבר לב ומעשה: להרגיש את הזולת, ומתוך כך לעשות את מה שנכון לעשות.

רבי אריה חי כך. הוא היה הולך לבקר אסירים בתקופה שבה רבים התרחקו מהם. הוא לא ראה רק את העבירה, את הכישלון או את הבושה. הוא ראה אדם. הוא ידע שיש דין ויש אחריות, אבל בתוך הדין לא שכח את הנשמה. אסיר שראה את רבי אריה נכנס אליו, הרגיש שיש מישהו שעדיין מאמין שיש בו נקודה טובה. לא מפני שרבי אריה טשטש אמת, אלא מפני שהוא ידע שאמת בלי רחמים עלולה להקשות את הלב. הסיפור עם רעייתו מלמד שגם החסד הגדול מתחיל בבית. לפעמים קל לאדם להיות נחמד בחוץ, קשוב לאחרים, מכובד ומאיר פנים, אבל בביתו הוא נעשה קצר רוח.

10. יהודה לוי

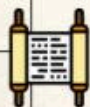
נוצאו את הפריטים

לחץ מזלזל מכן שיל

פרקי אבות

“איזהו עשיר? השמח בחלקו”

בפרקי אבות נאמר: “איזהו עשיר? השמח בחלקו”. המשנה הזו נראית פשוטה, אבל היא נוגעת באחד המקומות הרגישים ביותר בנפש האדם. העולם רגיל למדוד עושר לפי מה שיש לאדם: כסף, נכסים, יכולת, מעמד, נוחות. באה המשנה ואומרת: העושר האמיתי אינו רק במה שיש בידך, אלא במה שקורה בלב שלך מול מה שיש בידך.

“השמח בחלקו” אינו אדם שאין לו שאיפות. התורה אינה מבקשת מן האדם להיות עצלן או לוותר על התקדמות. אדם צריך לעבוד, להתאמץ, לפרנס, ללמוד, לבנות ולשקוף לטוב. אבל בתוך כל ההשתדלות יש שאלה: האם אני חי תמיד בתחושת חסר, או שאני יודע גם לשמוח במה שה' נתן לי עכשיו? יש אדם שיש לו הרבה, אבל ליבו מלא מרירות מפני שלשני יש יותר. ויש אדם שיש לו פחות, אבל הוא חי בהודאה, בשמחה ובמנוחת הנפש. המשנה קוראת לאדם לבדוק לא רק את חשבון הבנק, אלא את חשבון הלב. האם מה שיש לי מצליח לשמח אותי, או שכל מה שיש לי נמחק מול מה שאין? השמחה בחלק אינה נולדת מהשוואה לאחרים. להפך, ההשוואה היא אחד הדברים שמחריבים אותה. אדם שמודד את עצמו תמיד לפי הבית של השני, ההצלחה של השני, הילדים של השני, הכבוד של השני – כמעט אינו יכול להיות שמח. תמיד ימצא מישהו שיש לו יותר במשהו. אבל אדם שמרים עיניים לה' ואומר: זה חלקי, זו שליחותי, אלו הכלים שניתנו לי – מתחיל לחיות אחרת. הרמב"ם בהלכות דעות מלמד את האדם ללכת בדרך מתוקנת במידותיו, לא להימשך לקצה של תאוה ורדיפה בלתי פוסקת. יש רצון בריא להתקדם, ויש רעב שאינו יודע שובע. השמח בחלקו אינו מכבה את הרצון להתאמץ; הוא מכניס בו גבול, אמונה ויישוב הדעת. כמה הדבר חשוב בבית שלנו. לפעמים ילדים גדלים באווירה שבה תמיד חסר: למה אין לנו כמו פלוני, למה לא נסענו כמו אלמוני, למה הבית שלנו כך ולא אחרת. אפשר בלי לשים לב לחנך את הלב לחוסר שביעות רצון תמידי. ומגד, אפשר לחנך לשמחה פשוטה: להודות על שבת, על אוכל, על משפחה, על ספר, על חבר טוב, על בריאות, על רגע של נחת. ילד ששומע בבית הכרת הטוב לומד שעושר אינו רק קנייה נוספת, אלא עין שיוצעת לראות ברכה. גם אדם מבוגר צריך לחנך את עצמו לכך. השמחה בחלקו אינה באה מעצמה. היא עבודה. צריך לעצור, להתבונן, לברך, להודות, ולפעמים גם להפסיק להזין את הלב במה שמעורר קנאה והשוואה. אדם אינו חייב להכניס לנפשו כל תמונה וכל דיבור שגורמים לו להרגיש שחיייו אינם מספיקים. יש שמירה על העיניים ויש שמירה על השמחה. “חלקו” פירושו גם התפקיד הרוחני שלו. לא לכל אדם ניתנו אותם כוחות. אחד חזק בלימוד, אחד בחסד, אחד בתפילה, אחד בסבלנות, אחד בעשייה שקטה, אחד בהארת פנים. השמח בחלקו אינו מזלזל בכוחות של אחרים, אבל גם אינו מבטל את הכוחות שלו. הוא אומר: מה שקיבלתי – ממנו אעבוד את ה'.

זו שמחה שיש בה ענווה. אני עושה את שלי, אבל יודע שהכול מתנה. אני מתאמץ, אבל אני מתגאה. אני מבקש עוד, אבל אני מזלזל במה שכבר ניתן לי. כך האדם נעשה עשיר באמת – לא מפני שאין לו חסרונות, אלא מפני שהחסרונות אינם גונבים ממנו את הברכה שכבר נמצאת בחייו.

נזכה בעזרת ה' לשמוח בחלקנו, להודות על הטוב, להתאמץ בלי קנאה, ולבנות חיים שיש בהם גם שאיפה וגם מנוחה, גם אחריות וגם אמונה.

שו"ת בהלכות שבת

שאלה:

האם מותר לשטוף כלים בשבת אחרי הסעודה?

תשובה:

מותר לשטוף כלים בשבת אם יש בהם צורך לשבת עצמה, כגון שיצטרכו אותם לסעודה הבאה, לקידוש, לשתיה או לשימוש נוסף במהלך השבת. אבל לאחר סעודה שלישית, אם כבר אין בהם צורך בשבת, אין לשטוף את הכלים רק כדי שיהיו מוכנים למצאי שבת, משום איסור הכנה משבת לחול. אם הכלים המלוכלכים גורמים ריח רע, חרקים, או פוגעים בכבוד השבת ובניקיון הבית, מותר לסדרם או לשטוף כפי הצורך להסרת הלכלוך והאינעימות בשבת עצמה.

מקורות:

שולחן ערוך אורח חיים סימן שכ"ג סעיף ו; משנה ברורה שם; שמירת שבת כהלכתה פרק י"ב; ילקוט יוסף שבת, דיני הכנה משבת לחול.

PROMENADE VILLAGE 7700 BATHURST UNIT 1